

تصمیم‌ها پشت درهای بسته منطقه‌ای گرفته می‌شود

تیغ کمبود گاز بر گردن فولاد

نائب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران با تأکید بر اینکه تصمیم‌گیری درباره تخصیص گاز در کشور به صورت منطقه‌ای انجام می‌شود، می‌گوید پس از نیروگاه‌ها، صنایع بزرگ به‌ویژه فولاد و سپس صنایع کوچک در اولویت محدودیت گاز قرار دارند؛ موضوعی که ریشه اصلی آن را باید در سهم بالای مصرف خانگی از گاز کشور جست‌وجو کرد.

پایگاه اطلاع رسانی دریا و نفت: در روزهای ۲۷ و ۲۸ آبان‌ماه، شرکت ملی گاز ایران با صدور ابلاغیه‌ای، سقف مصرف گاز صنایع فولادی را به حدود ۳۴ میلیون مترمکعب در روز کاهش داد؛ تصمیمی که به اعمال محدودیت حدود ۲۵ درصدی در تولید واحدهای بزرگ فولادی منجر شد. با این حال، نحوه اجرای این محدودیت‌ها در استان‌های مختلف، پرسش‌ها و ابهاماتی را در میان فعالان صنعتی ایجاد کرده است.

در همین زمینه، روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان با انتشار مطلبی اعلام کرد که اگرچه در سطح ملی بر معافیت صنایع صادرات‌محور از محدودیت‌ها تأکید شده، اما اجرای این سیاست یکنواخت نبوده است. به گفته این شرکت، شواهد صنعتی نشان می‌دهد که در استان‌هایی مانند اصفهان و کرمان، دسترسی صنایع فولادی به گاز پایدارتر بوده، در حالی که در خوزستان محدودیت‌ها زودتر و شدیدتر اعمال شده است.

تصمیم‌گیری درباره گاز استانی نیست

حمیدرضا صالحی، نائب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران، با رد استانی بودن تصمیم‌ها درباره تخصیص گاز گفت: آنچه مشاهده می‌شود این است که تصمیم‌گیری در این حوزه، نه به صورت استانی بلکه به صورت منطقه‌ای انجام می‌شود. مشابه همین روند در حوزه برق نیز وجود دارد و تقسیم بار و تخصیص انرژی به شکل متمرکز صورت می‌گیرد.

به گفته او، تاکنون مورد مشخصی مشاهده نشده که یک استان به‌طور معنادار با کاهش گاز بیشتری نسبت به استان دیگر مواجه شده باشد یا اختیار کم و زیاد کردن گاز به صورت محلی و استانی واگذار شده باشد. همان‌گونه که در برق، با وجود وجود شرکت‌های برق منطقه‌ای و توزیع، مدیریت خاموشی‌ها از طریق دیسپاچینگ ملی انجام می‌شود، در حوزه گاز نیز مبنای مدیریت متمرکز است.

سهم بالای مصرف خانگی، عامل اصلی محدودیت‌ها

صالحی با اشاره به ساختار مصرف گاز در کشور توضیح داد: بیش از ۷۰ تا ۷۵ درصد گاز تولیدی کشور در بخش خانگی مصرف می‌شود و به همین دلیل، در فصل زمستان که پیک مصرف خانگی به‌شدت افزایش می‌یابد، گاز صنایع بیش از سایر بخش‌ها در معرض محدودیت قرار می‌گیرد.

او افزود: ممکن است این تصور شکل بگیرد که در برخی استان‌ها به‌صورت سلیقه‌ای گاز بیشتری به صنایع تخصیص داده می‌شود، اما در واقع، تفاوت‌ها بیشتر به میزان مصرف خانگی هر منطقه برمی‌گردد. در مناطقی که مصرف خانگی کمتر است، طبیعتاً گاز بیشتری برای صنعت باقی می‌ماند و بالعکس.

شمال و غرب کشور؛ پرمصرف‌ترین مناطق خانگی

به گفته نائب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران، آمارها نشان می‌دهد استان‌های شمالی و غربی کشور، از جمله آذربایجان شرقی و غربی، جزو پرمصرف‌ترین مناطق در بخش خانگی هستند. این موضوع فشار بیشتری بر شبکه گاز وارد می‌کند و دامنه محدودیت‌ها برای صنایع را گسترش می‌دهد.

اولویت محدودیت پس از نیروگاه‌ها

صالحی با اشاره به ترتیب اعمال محدودیت‌ها گفت: در زمستان، عمده نیروگاه‌ها از سوخت مایع استفاده می‌کنند؛ هرچند به دلیل ملاحظات زیست‌محیطی، استفاده از مازوت با محدودیت همراه است. با این حال، پس از بخش نیروگاهی، صنایع بزرگ از جمله صنایع فولادی و سپس صنایع کوچک، در اولویت محدودیت گاز قرار می‌گیرند.

فولاد ایران؛ صنعتی گاز‌محور

او با تأکید بر وابستگی بالای صنعت فولاد ایران به گاز گفت: صنایع فولادی از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان گاز در کشور هستند. در ایران، اغلب واحدهای فولادی گاز‌محورند، در حالی که در بسیاری از کشورهای جهان، فولادسازی عمدتاً به‌صورت برقی انجام می‌شود. همین تفاوت ساختاری باعث شده است که بخش فولاد سهم قابل توجهی از مصرف گاز صنعتی را به خود اختصاص دهد.

صالحی در پایان خاطر نشان کرد: اگر امکان مدیریت و کنترل مصرف خانگی وجود داشت یا سیاست‌هایی برای کاهش بار مصرف در این بخش اجرا می‌شد، قطعاً صنایع می‌توانستند از گاز بیشتری بهره‌مند شوند و فشار کمتری به تولید وارد می‌شد.